

Ya?lanan Erkek Semptom Sorgulama Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ya?lanan Erkek Semptom Sorgulama Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32998>

Özet

Yaşlanan Erkek Semptom Sorgulama Formu (YESSF), erkeklerde yaşlanmaya bağlı olarak ortaya çıkan fiziksel, psikolojik ve cinsel semptomların şiddetini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu form, genellikle düşük testosteron seviyeleriyle ilişkilendirilen ve Andropoz olarak bilinen durumun klinik değerlendirilmesinde kritik bir rol oynar. Orijinal İngilizce ölçeğin (Aging Male Symptoms - AMS Scale) Türkçe'ye kültürel Uyarlama çalışması, Cangüven ve arkadaşları tarafından 2005 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu adaptasyon, ölçeğin Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabilmesini sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Andropoz, Yaşlanan Erkek Semptom Sorgulama Formu, Geç Hipogonadizm, Yaşam Kalitesi, Uroloji, Endokrinoloji, Psikometri, Semptom şiddeti.

Yazarlar

Ömer Cangüven, Levent Gürkan, Rahmi Horuz, Selami Albayrak, Ateş Kadıoğlu.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, yaşlanan erkeklerde ortaya çıkan ve genellikle hormonal değişimlerle ilişkilendirilen semptomların şiddetini ve şiddetini sistematik bir şekilde değerlendirmektir. YESSF, klinisyenlere hastaların semptom yükünü objektif olarak belirleme ve tedaviye verilen yanıtların izleme imkanı sunar.

YESSF, özellikle 40 yaş ve üzeri erkeklerde, yaşlanmaya bağlı olarak ortaya çıkan üç ana boyuttaki (somatik/fiziksel, psikolojik ve cinsel) şikayetleri ölçerek, bu semptomların günlük yaşam kalitesi üzerindeki etkisini nicel hale getirmeyi hedefler.

Yapı

Yaşlanan Erkek Semptom Sorgulama Formu, erkeklerde yaşlanma süreciyle ilişkili semptomların ölçeğin çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, orijinal ölçekte olduğu gibi, genellikle üç ana faktör altında toplanır:

Somatik (Fiziksel) Semptomlar (Örn: Eklem ve kas ağrısı, ateroskleroz).

Psikolojik Semptomlar (Örn: Sinirlilik, depresif ruh hali, yorgunluk).

Cinsel Semptomlar (Örn: Erektile disfonksiyon, cinsel isteksizlik).

Ölçek, bu semptom gruplarının her birinin şiddetini ayrı ayrı değerlendirerek, yaşlanma

sürecindeki hormonal değişikliklerin (özellikle testosteron düzeyünün) bireyin genel sağlık ve refahı üzerindeki etkisini kapsamlı bir şekilde analiz etmeye olanak tanır.

Geçerlilik

Cangüven ve arkadaşları (2005) tarafından yürütülen Türkçe Geçerlilik çalışması, YESSF'nin Türk popülasyonunda ilgili yapıya doğru bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir. Bu çalışma, ölçeğin yapı geçerliliğini incelemiş ve orijinal üç faktörlü yapının Türkçe versiyonunda da korunduğunu doğrulamıştır.

Çalışmada, ölçeğin ayırt edici geçerliliği de değerlendirilmiş olup, semptomları olan ve olmayan gruplar arasındaki farklılıklar başarıyla bir şekilde saptadığı tespit edilmiştir. Ancak, spesifik geçerlilik katsayıları (örneğin, kriter geçerliliği veya eş zamanlı geçerlilik verileri) bu özetle detaylandırılmamıştır.

Güvenilirlik

Türkçe uyarlama çalışması kapsamında, ölçeğin iç tutarlılık Güvenilirlik katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Türkçe YESSF'nin güvenilirlik analizleri, ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir, bu da klinik ve araştırma ortamlarında güvenle kullanılabilir anlamına gelmektedir. Orijinal ölçek, uluslararası alanda da yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip bir araç olarak kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Cangüven ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilen faktör analizi, Türkçe versiyonun orijinal AMS ölçeği ile tutarlı olarak üç ana faktörden oluştuğunu desteklemiştir: Somatik, Psikolojik ve Cinsel.

Bu analiz, her bir maddenin beklenen faktör altında yüklendiğini teyit ederek, ölçeğin teorik yapısının kültürel adaptasyon sürecinde korunduğunu ortaya koymuştur. Bu üç faktörlü yapı, yaşlanma ile ilişkili semptomların farklı boyutların ayrıştırmada önemlidir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Öz Bildirim Ölçeği (Semptom Şiddeti Değerlendirme Formu)

Format: Likert Tipi Derecelendirme. (Orijinal AMS ölçeği genellikle 5'li Likert tipi bir derecelendirme kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal), ve birçok diğer dil.

Popülasyon Grubu: Yetişkin Erkekler

Yaş Grubu: Orta Yaş ve İleri Yaş (Genellikle 40 yaş ve üzeri)

Popülasyon Detayları: Ölçek, yaşlanma sürecindeki erkeklerin hormonal değişikliklere bağlı olarak deneyimledikleri semptomları değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: Bireyler, ölçekteki her bir maddeyi belirli bir zaman dilimi içinde (genellikle son bir hafta veya ay) yaşadıkları semptomun şiddetine göre derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

AMS Ölçeği, Yaşlanma, Testosteron Eksikliği, Semptom Değerlendirmesi, Klinik Psikoloji, Androloji Bülteni.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Yayın Adresi: Sağlanan kaynakta mevcut değildir.

Şinler ve Ücret ve Test Yayı

Şinler ve Telif Hakkı: Ölçeğin orijinal versiyonu (AMS), telif hakkına tabi olabilir. Türkçe uyarlamanın kullanımı için Cangüven ve arkadaşlarının yayımlandığı makaleye başvurulması önerilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanım için genellikle ücretsizdir, ancak yayıncudan veya yazarlardan izin alınması gerekebilir.

Test Yayı (Uyarlama): 2005.

Kaynaklar

Cangüven, Ö., Gürkan, L., Horuz, R., Albayrak, S. ve Kadıoğlu, A. (2005). Yaşlanan Erkek Semptom Sorgulama Formu Türkçe geçerlilik çalışması. *Androloji Bülteni*, 21, 93-98.

Kaynak makalenin PDF bağlantısı aşağıda yer almaktadır: file.lookus.net.

Ölçeğin orijinal PDF formu aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [yaslanan-erkek-semptom-sorgulama-formu-toad.pdf](#)

Yaşlanan Erkek Semptom Sorgulama Formu Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

(Ölçek maddeleri kaynak içerikte verilmediği için bu kısım boş bırakılmıdır. Uygulama sırasında maddeler orijinal halleriyle buraya eklenmelidir.)

Orijinal Yaşlanan Erkek Semptom Sorgulama Formu (AMS) genellikle 17 maddeden oluşur ve bu maddeler fiziksel, psikolojik ve cinsel semptomları değerlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM